

**SZKOŁA PODSTAWOWA nr 1 w DAMNICY
GRUPA II**

Jak chroni się wody Bałtyku

**Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji
kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską**

POŁOŻENIE MORZA BAŁTYCKIEGO W EUROPIE



PAŃSTWA LEŻĄCE NAD BAŁTYKIEM

DANIA

ESTONIA

FINLANDIA

LITWA

ŁOTWA

NIEMCY

POLSKA

ROSJA

SZWECJA



CHARAKTERYSTYKA MORZA BAŁTYCKIEGO

Bałtyk nazywany jest morzem śródziemnym północnej Europy.

Ze wszystkich stron jest otoczony lądem, a z Morzem Północnym łączą go Cieśniny Duńskie (Sund, Mały Bełt i Wielki Bełt) oraz Kattegat i Skagerrak.

Bałtyk położony jest w północnej strefie klimatu umiarkowanego, na szelfie kontynentalnym.

Powierzchnia morza wynosi ok. 415 266 km².
Powierzchnia zlewni wynosi 1 721 233 km².



Większe półwyspy:

- Mierzeja Kurońska
- Mierzeja Wiślana
- Fischland-Dar-Zingst
- Mierzeja Helska

Większe wyspy:

- Zelandia
- Gotlandia
- Fionia
- Sarema
- Olandia
- Lolland
- Hiuma
- Rugia
- Bornholm
- Falster
- Uznam
- Wolin



Głębokość:

Średnia głębokość wynosi 52,3 m, maksymalna – 459 m (Głębia Landsort na północny zachód od Gotlandii). Głębia położona najbliżej Polski to Głębia Gdańska, licząca 118 m.

Morze Bałtyckie dzieli się na 3 baseny:

- Basen Bornholmski o maksymalnym zagłębieniu 105 m
- Basen Gotlandzki o maksymalnym zagłębieniu 459 m
- Basen Botnicki o maksymalnym zagłębieniu 294 m



Zasolenie:

Bałtyk jest morzem o utrudnionym dopływie wód oceanicznych oraz dużym spływie wód rzecznych i opadowych.

Do Morza Bałtyckiego wpływa około 250 rzek, z których największe to: Wisła, Odra, Newa, Kemi, Niemen, Lule, Gota, Dźwina.

Przewaga dopływu wód rzecznych i opadowych nad wlewami słonych wód z Kattegatu ma decydujący wpływ na zasolenie Bałtyku, które jest niewielkie w porównaniu z zasoleniem oceanu.

Średnie zasolenie wód oceanicznych - 36 ‰,

średnie zasolenie Bałtyku wynosi około 7 ‰.



ZANIECZYSZCZENIA MORZA BAŁTYCKIEGO

ZANIECZYSZCZENIE MORZA to wprowadzanie do środowiska morskiego substancji lub energii, powodującej takie szkodliwe skutki jak:

- Niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzkiego.
- Szkodliwość dla żywych zasobów i życia morza.
- Utrudnienia w prawidłowym użytkowaniu morza włączając w to rybołówstwo.
- Obniżenie jakości użytkowej wody morskiej.
- Zmniejszenie walorów estetycznych morza.

(z Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego z 1992 roku)

Główne ogniska zanieczyszczeń w zlewisku Morza Bałtyckiego



Gospodarka komunalna



Odływ z rolnictwa



Przemysł

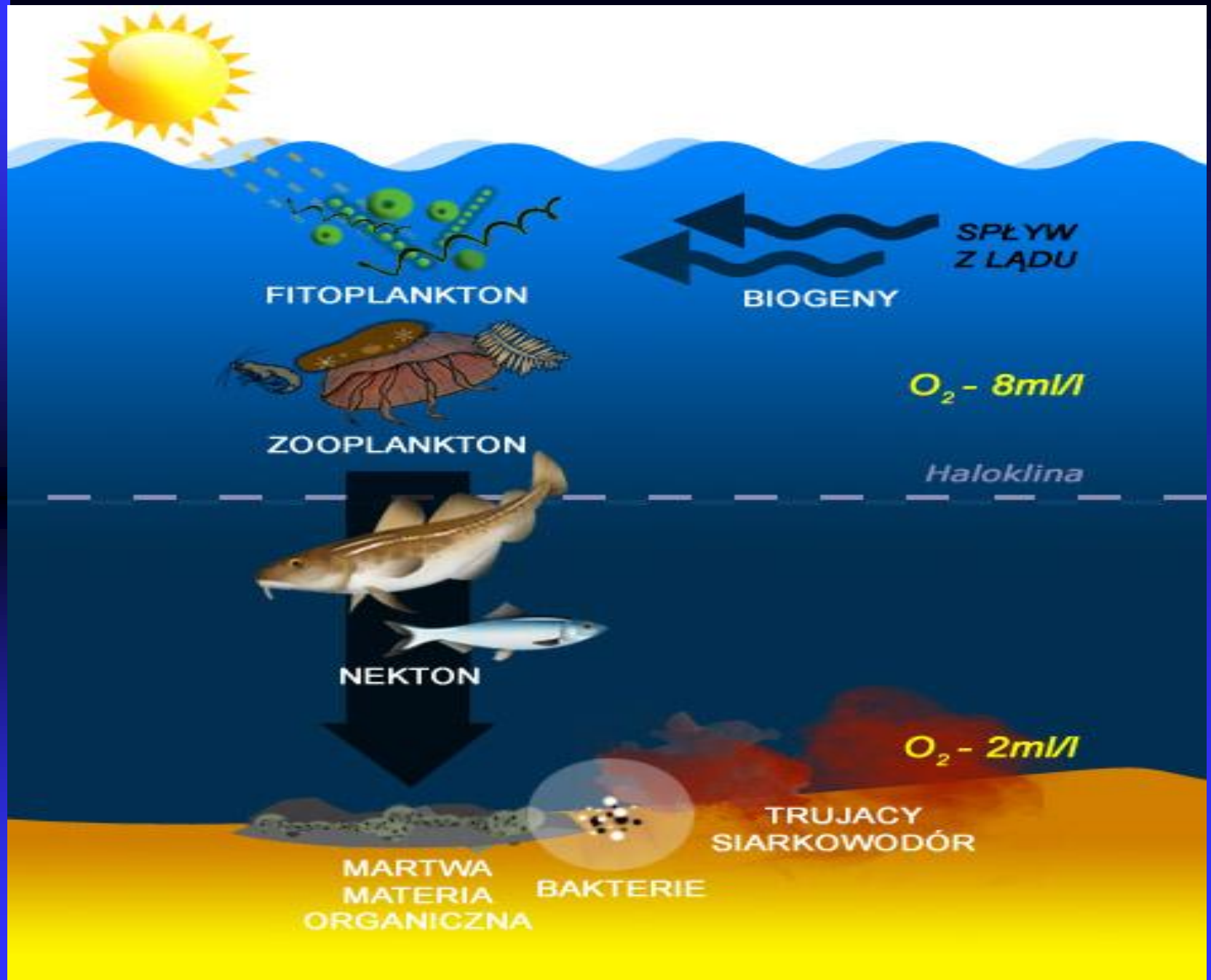


Zanieczyszczenie Bałtyku



SKUTKI ZANIECZYSZCZEŃ MORZA:

- malejąca atrakcyjność turystyczna terenów wybrzeża morskiego i całego akwenu
- wymieranie organizmów żywych na skutek zakwaszania środowiska morskiego
- skażenie gleb wybrzeża
- kumulacja metali ciężkich w rybach odławianych przez rybaków, które po spożyciu przez człowieka szkodzą zdrowiu
- postępująca eutrofizacja wody morskiej w wyniku dostaw azotanów i fosforanów, co powoduje użyźnienie wód morskich i rozmnażanie się glonów morskich, których obecność zmniejsza ilość tlenu w wodzie. W konsekwencji doprowadza to wyginięcia ryb i powstawania tzw. pustyń siarkowodorowych na dnie morskim).



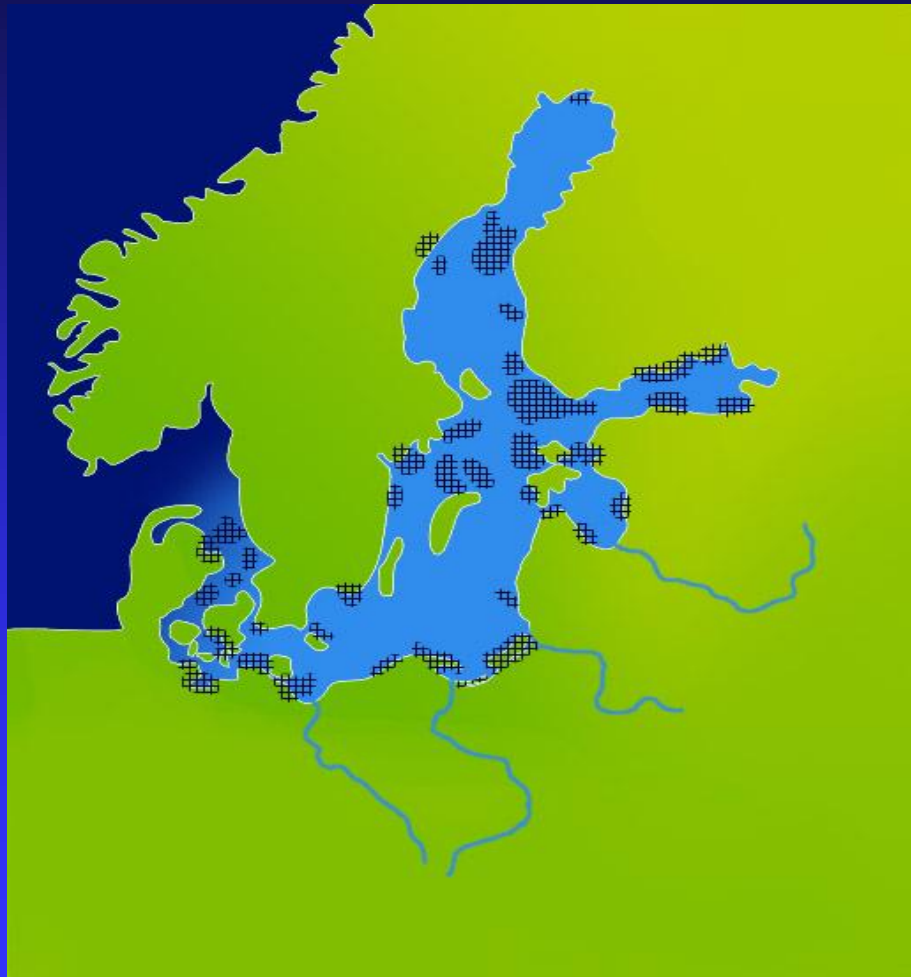
JAK ZAPOBIEGAĆ DEGRADACJI ŚRODOWISKA MORSKIEGO:

- budować oczyszczalnie ścieków
- ograniczać zużycie nawozów sztucznych
- edukować społeczeństwo w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego
- zmniejszać emisję szkodliwych pyłów do atmosfery
- wprowadzać kary za nielegalne odprowadzanie odpadów przemysłowych do Bałtyku
- tworzyć parki narodowe na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych
- prowadzić współpracę międzynarodową w zakresie ochrony środowiska Morza Bałtyckiego

GDAŃSKA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

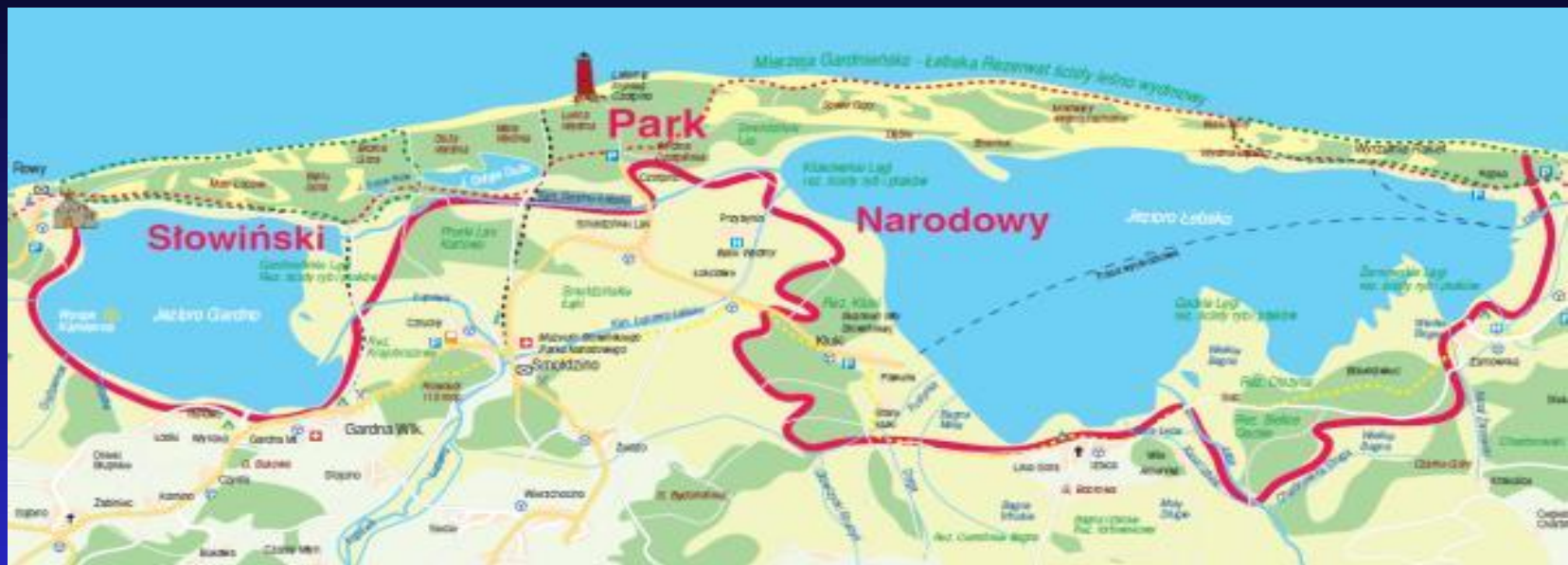


OCHRONA WÓD BAŁTYKU



BAŁTYCKIE
OBSZARY
CHRONIONE

POLSKIE PARKI NARODOWE NAD BAŁTYKIEM



PODSTAWY PRAWNE I ORGANIZACYJNE OCHRONY ŚRODOWISKA BAŁTYKU

Konwencje globalne

KONWENCJA "O PRAWIE MORZA" (UNCLOS) (1982)

(nadaje suwerenne prawa w dziedzinie eksploatacji zasobów w wyłącznej strefie ekonomicznej oraz zobowiązuje państwa nadbrzeżne do ochrony środowiska przez zapobieganie zanieczyszczeniom ze źródeł lądowych)

KONWENCJA "O ZAPOBIEGANIU ZANIECZYSZCZENIOM MORZA PRZEZ STATKI WSZYSTKICH TYPÓW I PLATFORMY WIERTNICZE" (MARPOL 73/78) (1973)

(określa zasady przewozu i usuwania ze statków i platform wiertniczych ładunków niebezpiecznych)

Konwencje regionalne (bałtyckie)

KONWENCJA „O OCHRONIE ŚRODOWISKA MORSKIEGO OBSZARU MORZA BAŁTYCKIEGO” TZW. KONWENCJA HELSIŃSKA (1992)

(określa zasady współpracy wszystkich państw nadbałtyckich w zakresie ochrony Bałtyku. Organem wykonawczym jest Komisja Helsińska (HELKOM), która zbiera informacje o stanie środowiska Morza Bałtyckiego i ładunkach zrzucanych do niego zanieczyszczeń. Dane analizowane są przez grupy ekspertów i na tej podstawie opracowywane są zlecenia skierowane do Państw – sygnatariuszy, zobowiązujące do ograniczenia ilości zanieczyszczeń oraz prowadzenia określonych działań na rzecz ochrony przyrody)

KONWENCJA „O RYBOŁÓWSTWIE I OCHRONIE ŻYWYCH ZASOBÓW W MORZU BAŁTYCKIM I BEŁTACH” TZW. KONWENCJA GDAŃSKA (1973)

(określa zasady współpracy pomiędzy państwami nadbałtyckimi w zakresie ochrony i zwiększania stanu żywych zasobów Morza Bałtyckiego i cieśnin duńskich. Organem wykonawczym jest Międzynarodowa Komisja Rybołówstwa Morza Bałtyckiego (IBSFC))

ORGANIZACJE WSPIERAJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY BAŁTYKU

Organizacje pozarządowe:

ŚWIATOWA FUNDACJA OCHRONY PRZYRODY – WORD WILDE FUND
FOR NATURE (WWF)

KOALICJA CZYSTEGO BAŁTYKU – COALITION CLEAN BALTIC (CCB)
GREENPEACE INTERNATIONAL

Organizacje naukowe:

MIĘDZYNARODOWA RADA BADAŃ MORZA (ICES)

KONFERENCJA OCEANOGRAFÓW BAŁTYCKICH (CBO)

ORGANIZACJA BAŁTYCKICH BIOLOGÓW MORZA (BMB)

Natura 2000

program, w którym państwa członkowskie Unii Europejskiej ustanowiły system obszarów chronionych. Podstawa programu to Dyrektywa Prawna i Dyrektywna Siedliskowa. Ich celem jest ochrona zagrożonych gatunków oraz siedlisk.

W dniu 31 sierpnia 2007, w ramach programu Natura 2000, Polska ustanowiła system obszarów chronionych, w którego skład wchodzi także obszary morskie.



**„Chciałbym za 20 lat wejść po kolana do Bałtyku
i widzieć dookoła różne gatunki ryb.”**

(prof. Krzysztof Skóra)



Bibliografia

1. Atlas geograficzny. Nowa Era, Warszawa 2004
2. Encyklopedia Powszechna. PWN, Warszawa 1983
3. Makos-Makarska E., Wnuk G., Wojtkiewicz Z.: Ziemia i ludzie. SOP Oświatowiec Toruń, 2010
4. Tajemnice przyrody. Podręcznik klasa V. Nowa Era, Warszawa 2013
5. Zeszyty naukowe Akademii Morskiej w Gdyni, nr 77, grudzień 2012
6. Strony internetowe:
www.eko-unia.org.pl
www.geografia.na6.pl
www.naszbaltyk.pl
www.trójmiasto.pl

AUTORZY PREZENTACJI

GRUPA II

SZKOŁA PODSTAWOWA nr1 w DAMNICY

Korkosińska Aleksandra

Duszkiewicz Paweł

Zdyb Marika

Koch Kamila

Mikulak Kacper

Rambał Bartosz

Szybiak Filip